

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-147/2020.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2020. november 17. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama:	120 perc
A vizsgafeladat aránya:	20%
A vizsga ideje:	2020. november 17. 8:00 óra
Segédeszköz:	nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2020. november

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

1. Az elemzéshez használt Anyagmentes termelési érték meghatározásánál melyik tételket kell az alábbiak közül csökkentő tételként figyelembe venni?

- a) Anyagköltség
- b) Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)
- c) Értékcsökkenési leírás
- d) Értékesítés nettó árbevétele
- e) Saját termelésű készletek negatív állományváltozása

2. Mi jellemző a nullbázisú költségtervezésre (ZBB)?

- a) a költségek becslése a szükséges tevékenységekből indul ki
- b) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy "szinte" nullára visszaszoríthatók
- c) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy nem lesz változás
- d) elsősorban a közvetett költségeknél használatos
- e) elsősorban a közvetlen költségeknél használatos

3. Ha az anyagköltség elemzés során az összetételhatás ($q_{2\Delta}$) eredménye negatív lett, akkor az azt jelenti, hogy ...

- a) a termelés összetétele eltolódott az alacsonyabb anyagköltség hányadú termékek felé.
- b) a termelés összetétele eltolódott az alacsonyabb anyagköltségű termékek felé.
- c) a termelés összetétele eltolódott az alacsonyabb fajlagos anyagköltségű termékek felé.
- d) az értékesítés összetétele eltolódott az alacsonyabb fedezeti hányadú termékek felé.
- e) az értékesítés összetétele eltolódott az alacsonyabb önköltségű termékek felé.

4. Melyik vagyonelem befolyásolja a likviditási ráta értékét?

- a) áru
- b) jegyzett tőke
- c) szállítói kötelezettség
- d) tárgyi eszköz
- e) tartósan adott kölcsön

5. Az alábbiak közül melyik tartozik a mérlegelemzés horizontális mutatói közé?

- a) adósságfedezeti mutató
- b) befektetett eszközök fedezete
- c) eszközarányos jövedelmezőségi mutató
- d) eszközszerkezeti mutató
- e) nettó forgótőke mutató

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Hó végi bérfeladás könyvelése	X			
Hosszú lejáratú lízing törlesztése				-
Hosszú lejáratú kölcsön felvétele				+
Ingatlan készpénzes eladása			+	
Szolgáltatás értékesítés készpénzért veszteséggel		+		

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Értékelési tartalék								X
Éven túl mobilizálható anyagkészlet			X					
Fél évre lekötött bankbetét kamatának aktív időbeli elhatárolása		X						
Hátrasorolt kötelezettség							X	(X)
Pénztár	X							

A Hátrasorolt kötelezettségnél az F4 kategória is elfogadható.

III. feladat (6 + 6 = 12 pont)

A stratégiai elemzések vállalati gyakorlatban jól bevált egyik alapvető módszere a SWOT elemzés.

Feladat:

a) Melyek a SWOT-elemzés kulcsszavai? Foglalja azokat rendszerbe!
(Kifejteni nem kell a fogalmakat.)

	pozitív	negatív
belső	erőségek (S)	gyengeségek (W)
külső	lehetőségek (O)	veszélyek (T)

Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kiemelt adatokat ismerjük:

	Bázis év	Tárgy év
Értékesítés nettó árbevétele	20 000	18 000
Adózott eredmény	4 000	900
Eszközök összesen	50 000	60 000
ROI (adózott er. / eszk. össz.)	8,0%	1,5%
Eszközök forgási sebessége	0,4	0,3
Árbevétel arányos adózott eredmény	20%	5%

Feladat:

b) Bontsa befolyásoló tényezőire a ROI mutatót, és számszerűsítse az egyes tényezők mutatóra gyakorolt hatását! (Szöveges értelmezést – most – nem kell írni.)

Teljes ROI eltérés: $1,5\% - 8\% = -6,5\%$ (2 pont)

Forgási sebesség változás hatása: $(0,3 - 0,4) * 20\% = -2\%$ (2 pont)

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:

$0,3 * (5\% - 20\%) = -4,5\%$ (2 pont)

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben a teljes eltérést sikerül valamilyen logikai alapon szétbontani két részre. Például:

Teljes ROI eltérés: $1,5\% - 8\% = -6,5\%$ (2 pont)

Fiktív ROI: $0,3 * 20\% = 6\%$

Forgási sebesség változás hatása: $6\% - 8\% = -2\%$ (2 pont)

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $1,5\% - 6\% = -4,5\%$ (2 pont)

Fordított sorrendű bevonásnál az eredmények:

Teljes ROI eltérés: $-6,5\%$

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: -6%

Forgási sebesség változás hatása: $-0,5\%$

Összetettebb modellek alkalmazása nem volt elvárás, de azok is elfogadhatók jó megoldásként, ha logikus levezetést tartalmaznak.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (14 + 4 = 18 pont)

Egy nyelvoktatással foglalkozó vállalkozásnál néhány oktató kiesése miatt a következő havi kínálatát szeretné optimalizálni. A vállalkozás háromféle szinten tart nyelvórákat (alapfok, középfok, felsőfok). A korlátot jelenleg egyedül a rendelkezésre álló munkaerő jelenti, amelyből 700 munkaóra áll rendelkezésre a következő időszakra, amely magába foglalja a tanóra megtartását és az ezekhez kapcsolódó felkészülést, valamint egyéb munkaórákat is. Az alábbi adatokat gyűjtötték össze a tervezéshez:

Megnevezés	alapfok	középfok	felsőfok
Eladási ár (Ft/tanóra)	2 000	4 000	6 000
Közvetlen önköltség (Ft/tanóra)	500	800	1 100
Fajlagos munkaerő felhasználás (munkaóra/tanóra)	1,5	2	2,5
Eladható mennyiség (tanóra)	300	250	60
ebből szerződéssel lekötött mennyiség (tanóra)	100	80	nincs

A szerződéssel lekötött mennyiséget mindenképpen teljesíteni tervezi a cég. (A vállalkozásnál állományváltozást nem terveznek a következő időszakra.)

Feladatok:

- a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve!
- b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

Megnevezés	alapfok	középfok	felsőfok	
Eladási ár (Ft/tanóra)	2 000	4 000	6 000	
Közvetlen önköltség (Ft/tanóra)	500	800	1 100	
Fajlagos fedezet (Ft/tanóra)	2 000 – 500 = 1 500	4 000 – 800 = 3 200	6 000 – 1 100 = 4 900	2 pont
Fajl. munkaerő felh. (munkaóra/tanóra)	1,5	2	2,5	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/munkaóra)	1 500 / 1,5 = 1 000	3 200 / 2 = 1 600	4 900 / 2,5 = 1 960	2 pont
Jövedelmezőségi rangsor	III.	II.	I.	1,5 pont

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés (alapfok): $100 * 1,5 = 150$ mó; (1 pont)

Lekötött megrendelés (középfok): $80 * 2 = 160$ mó; (1 pont)

marad: $700 - 150 - 160 = 390$ mó (1 pont)

I. felsőfok: $60 * 2,5 = 150$ mó; marad: $390 - 150 = 240$ mó (2 pont)

II. középfok (nem lekötött): $(250 - 80) * 2 = 340$ mó, nem fér bele; $240 / 2 = 120$ tanóra (2 pont)

Optimális termékösszetétel:

alapfok 100 tanóra; középfok $80 + 120 = 200$ tanóra; felsőfok 60 tanóra (1,5 pont)

Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

alapfok $100 * 1 500 = 150$ eFt

középfok $200 * 3 200 = 640$ eFt

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

felsőfok $60 * 4\,900 = 294$ eFt

Összesen: 1 084 eFt (4 pont)

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (12 + 8 = 20 pont)

A vállalkozás egyféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt két év értékesítéséről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Értékesített mennyiség (ezer db)	300	250
Eladási egységár (eFt/db)	75	70
Értékesítés fajlagos (változó) önköltsége (eFt/db)	45	46

Feladat:

- a) Az abszolút különbözetek módszere (láncmódszer) segítségével elemezze a vállalkozás bruttó eredményének (fedezeti összegének) alakulását!
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Megnevezés (9 * 0,5 = 4,5 pont)	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt)	300 * 75	250 * 75	250 * 70
Σqa	= 22 500	= 18 750	= 17 500
Ért. kvetlen. ktg. (eFt)	300 * 45	250 * 45	250 * 46
Σqö	= 13 500	= 11 250	= 11 500
Fedezeti összeg (eFt)	22 500	18 750	17 500
Fö = Σ q (a - ö)	- 13 500	- 11 250	- 11 500
	= 9 000	= 7 500	= 6 000

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = F\ddot{o}_1 - F\ddot{o}_0 = 6\,000 - 9\,000 = -3\,000$ eFt (1,5 pont)

Volumen változás hatása: $q_\Delta = \Sigma (q_1 - q_0)(a_0 - \ddot{o}_0) = 11\,250 - 13\,500 = -1\,500$ eFt (2 pont)

Árváltozás hatása: $a_\Delta = \Sigma q_1(a_1 - a_0) = 17\,500 - 18\,750 = -1\,250$ eFt (2 pont)

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_\Delta = -\Sigma q_1(\ddot{o}_1 - \ddot{o}_0) = -(11\,500 - 11\,250) = -250$ eFt (2 pont)

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

b) A vállalkozás fedezeti összege összesen 3 000 eFt-tal csökkent a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség csökkenése miatt 1 500 eFt-tal csökkent a fedezeti összeg;
- az eladási egységár csökkenése következtében a fedezeti összeg 1 250 eFt-tal csökkent;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 250 eFt-tal csökkentette.

*Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont (4 * 2 = 8 pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.*

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezés, akkor az értelmezés teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (12 + 6 + 6 + 6 = 30 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Anyagköltség	36 000	40 500
Anyagkészlet nyitó értéke	2 000	3 000
Anyagkészlet záró értéke	3 000	1 500
Szállítói kötelezettség nyitó értéke	600
Szállítói kötelezettség záró értéke	700	900

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az anyagokkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az anyagokkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

Feladatok:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az anyagok és a szállítók mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Anyagok:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Felhasználás (1 pont)	= Záró
3 000	39 000* (2 pont)	40 500 (1 pont)	1 500

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$40\,500 + 1\,500 - 3\,000 = 39\,000 \text{ MFt}$$

Szállítók:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Kifizetés (1 pont)	= Záró
700 (1 pont)	$39\,000 \cdot 1,27 = 49\,530$ (2 pont)	*49 330 (2 pont)	900

*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$700 + 49\,530 - 900 = 49\,330 \text{ MFt}$$

b) Határozza meg mindkét időszakra az anyagok forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos anyagkészlet	$(2\,000 + 3\,000) / 2 = 2\,500 \text{ MFt}$	$(3\,000 + 1\,500) / 2 = 2\,250 \text{ MFt}$
Napi anyagktg.	$36\,000 / 360 = 100 \text{ MFt/nap}$	$40\,500 / 360 = 112,5 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$2\,500 / 100 = 25 \text{ nap}$	$2\,250 / 112,5 = 20 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) Szövegesen értelmezze az anyagok forgási idejének változását!

Anyagfelhasználás változása: $40\,500 / 36\,000 = 112,5\% \rightarrow +12,5\%$ (1 pont)

Átlagos anyagkészlet változása: $2\,250 / 2\,500 = 90\% \rightarrow -10\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $20 / 25 = 80\% \rightarrow -20\%$ (1 pont)

Az anyagok forgási idejének csökkenése kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az anyagkészlet átlagos állománya csökkent (10 %), miközben az anyagfelhasználás nőtt (12,5 %) (3 pont).

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

d) Az anyagkészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Anyagok:

Működési cash flow **(1 pont)**

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása **(1 pont)**

Összeg: $-(1\,500 - 3\,000) = +1\,500$ MFt **(1 pont)**

Szállítók:

Működési cash flow **(1 pont)**

6. Szállítói kötelezettség változása **(1 pont)**

Összeg: $900 - 700 = +200$ MFt **(1 pont)**

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).